

Sosiaali- ja terveysministeriö

kirjaamo.stm@gov.fi

liisa.siiika-aho@gov.fi

eva.ojala@gov.fi

emmi.vettenranta@gov.fi

tarja.marjamaki@gov.fi

Hallituksen esitys sairausvakuutuslain 8 luvun 1 a §:n muuttamisesta (tartuntatautipäiväraha)

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry kiittää mahdollisuudesta lausua tartuntatautipäivärahaa käsittelevästä hallituksen esitysluonnoksesta. SAK kiittää myös STM:n vakuutusosastoa, joka on käynyt dialogia työmarkkinajärjestöjen kanssa ja valmistellut erittäin nopealla aikataululla muutosesityksen, joka nykyistä paremmin mahdollistaisi tartuntatautipäivärahan toimeenpanon Omicron-variantin aiheuttamassa haastavassa koronatilanteessa.

SAK kannattaa HE-luonnoksen pääsisältöä, eli tartuntatautipäivärahan maksatuksen väliaikaista joustavoittamista ja hakuajan pidentämistä. Ehdotettu säädös muuttaisi sairausvakuutuslakia siten, että tartuntatautipäivärahaan olisi oikeus kun vakuutetulla on luotettavasti todettu covid-19 -tartunta. Samalla vakuutetun tulee olla tästä johtuen estynyt tekemään ansiotyötään. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös tartuntatautipäivärahan hakuaikaa 6 kuukauteen.

HE kattaisi myös tilanteet, joissa luotettavasti todettu covid-tartunta on todettu vakuutetun huollettavana olevalla alle 16-vuotiaalla lapsella.

Tartuntatautipäivärahan irrottaminen virallisesti määrätystä eristyksestä parantaa sairastuneiden, heidän huoltajiensa sekä työnantajien yhdenvertaisuutta maan eri osissa ja helpottaa tartuntatautiin liittyvän sosiaaliturvan toimeenpanoa. Harvalukuisten tartuntatautilääkärien joukko ei nykytilanteessa ole riittävä tartuntatautipäivärahan toimeenpanoa ajatellen, joten on perusteltua helpottaa toimeenpanoa ja laajentaa kaikille lääkäreille oikeus kirjoittaa tartuntatautipäivärahan maksamiseksi tarvittava todistus.

Käytännössä ainakin työntekijän oman sairauden kyseessä olleen suurin osa maksettavista tartuntatautipäivärahoista kohdentuisi työnantajille, jotka maksavat sairausajan palkan työntekijälleen.

Toistaiseksi ei ole näyttöä siitä, että vahvan korona-altistuksen jälkeinen karanteeni olisi hyödytön. Useilla alueilla Suomessa ei kuitenkaan tällä hetkellä pystytä järjestämään altistumisten seurantaan eikä virallisia karanteeneja. Etätyötä tekevät toimihenkilöt ja asiantuntijat pystyvät helpommin pitämään omaehtoista karanteenia altistumisen jälkeen ja jatkamaan työskentelyä. Työntekijäammateissa tällaista mahdollisuutta ei

Työehdot-osasto/Työläjäarvi

22.1.2022

ole, eikä omaehtoisen karanteenin ajalta saa toimeentuloa eikä sosiaaliturvaa. Nämä tilanteet jäävät edelleenkin epäselviksi eikä lausuttavana oleva HE-luonnos tuo niihin selvyyttä eikä helpotusta.

SAK kiinnittää huomiota siihen, että hoidon ja ennaltaehkäisyn ohella terveydenhuollolla on tärkeä tehtävä myös sairastamiseen ja työkyvyttömyyteen liittyvän sosiaaliturvan mahdollistajana. Sosiaaliturvan maksatukset on turvattava myös pandemiatilanteessa, jolloin tarve turvaan on erityisen suuri työntekijöillä ja työnantajilla.

Tartuntatautipäivärahan maksamiseen tai ammattitautiepäilyn tutkimiseen tarvittavat koronatestit ja todistukset on aina turvattava myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Tarvittaessa tulee hyödyntää myös työterveyshuoltoa. Työterveyshuollon hyödyntämisellä autetaan samalla julkisen terveydenhuollon mahdollisuuksia keskittyä muiden sairauksien hoitoon ja hoitovelan purkamiseen.

Vaikka ehdotetun muutoksen myötä ei synny velvollisuutta viranomaisen määräämään eristykseen, on tärkeätä että tartuntatautipäivärahan aikana koronapotilas välttää kontakteja mahdollisimman tiiviisti. Tätä voisi perusteluosiossa tuoda esille vieläkin painokkaammin, samoin tulevassa tiedottamisessa

SAK pitää tärkeänä myös, ettei uusien tartuntatautipäivärahakausien myötä tule menetyksiä vuosilomakarttumiin. Vaikka yksi tartuntatautipäivärahakausi ei ole pitkä, saattaa niitä perheessä tulla useampia peräkkäin tai lähekkäin, Uskomme, että TEM:ssä pystytään tarvittaessa säädosmuutos vuosilomalakiin hoitamaan viivytyksettä. SAK esittää, että varmistetaan TEM:n kanssa tarve mahdolliseen vuosilomalain säädosmuutokseen lausuttavana olevan sairausvakuutuslain väliaikaisen muutoksen yhteydessä.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Lisätiedot: Asiantuntijalääkäri Riitta Työläjäarvi
riitta.tyolajarvi@sak.fi puh. 040 8272 988